

Danish ICT and Electronics Federation

Att.: Europaudvalget

DI og DI ITEKs bemærkninger til Persondataforordningen

Der er på dagsordenens punkt 2 (rådsmøde 3279, punkt 7) lagt op til en drøftelse af Kommissionens forslag til Persondataforordning med en delvis generel indstilling. I samlenotatet side 108 findes udkast til en generel dansk holdning til Kommissionens forslag. DI og DI ITEK har følgende bemærkninger til udkastet til en dansk holdning:

1. Valg af retsakt

Det er helt afgørende at der vælges en forordning som retsakt - og ikke et direktiv! Som reglerne er idag findes der 28 forskellige nationale implementeringer af det eksisterende direktiv. Hvert land har vedtaget deres særregler på forskellige områder. Hertil kommer, at der er en meget stor spændvidde i, hvor strengt det eksisterende direktiv generelt bliver fortolket.

Dette betyder basalt set, at erhvervslivet skal behandle personoplysninger (om ansatte, kunder m.v.) på 28 forskellige måder, hvis de er til stede i alle de europæiske lande. Dette er en stor barriere for de store danske virksomheder. Mindre virksomheder, der bare handler med vores nærmeste nabo, Tyskland, som har en meget streng fortolkning af reglerne i forhold til Danmark, oplever, at bare det at være til stede i et andet land end hjemlandet medfører en betydelig administrativ byrde.

Der har i den europæiske debat været forståelse for erhvervslivets behov. Der har derfor været et kompromisforslag på banen, hvor man foreslår at behandling af personoplysninger i erhvervslivet reguleres af en forordning, og behandling af personoplysninger i den offentlige sektor reguleres af et direktiv. Vi mener ikke, at dette kompromisforslag er en farbar vej.

For borgerne vil det indenfor den enkelte stat betyde, at behandlingen af deres oplysninger er forskellig afhængig af, om de afgiver personoplysninger til det offentlige eller til en virksomhed. Det vil mindske gennemsigtigheden for borgeren betydeligt. Hertil kommer at samspillet mellem den offentlige og private sektor er stort. For en patient vil det betyde, at det offentlige hospital behandler hans oplysninger på en måde og et privat hospital, som han måske konsulterer i forbindelse med den samme behandling, behandler hans oplysninger på en anden måde. Endelig vil det betyde, at

borgerens data behandles forskelligt i de offentlige sektorer i de forskellige EU-lande. Hvis en borger skal behandles af et andet EU-lands sundhedssystem, eller en studerende rejser til et universitet i et andet land, vil hans personoplysninger dermed blive behandlet forskelligt. Generelt er det en rigtig dårlig ide, at den offentlige sektors behandling af personoplysninger reguleres ved et direktiv.

Det har været fremført, at valget af forordning reducerer den høje grad beskyttelse af personoplysninger, vi har i Danmark, fordi vi ikke kan fastholde vores særlovgivning. For det første mener vi, at det er en forkert selvopfattelse, at Danmark har et specielt højt beskyttelsesniveau. I en europæisk sammenhæng er det vores indtryk, at Danmark ligger i det jævne midterfelt. For det andet giver forordningsforslaget en lang række forbedringer af persondatabeskyttelsen, end vi har i Danmark idag. F.eks. lægges der op til at indføre brug af data protection impact assessments og privacy by design. Disse to principper har DI og DI ITEK forgæves kæmpet for at få gennemført i Danmark igennem flere år, fordi det er vores opfattelse, at det vil bidrage betydeligt til at forbedre persondatabeskyttelsen. Forordningsforslaget giver således en generelt langt bedre beskyttelse end den nuværende danske lovgivning giver. Kun i forhold til behandling af kreditoplysninger ser der ud til at være en svækkelse i forhold til den nuværende danske lovgivning. Hvis man fra politisk side ønsker at forbedre dette i forordningsforslaget, er det det mandat, man bør give regeringen med.

Det eneste rigtige er i vores optik dermed at give en massiv opbakning til at retsaktten bliver en forordning.

2. Omkostninger og retsstilling

I samlenotatet anføres: "...de administrative omkostninger for myndigheder og virksomheder øges, uden at dette medfører, at den registrerede sikres en bedre retsstilling". DI og DI ITEK er generelt ikke enig i denne påstand.

Det er vores opfattelse, at borgerne gives en langt bedre retsstilling i forhold til virksomhedernes og den offentlige sektors behandling af personoplysninger med kommissionens forslag, end det gør sig gældende idag. Bl.a. fordi der introduceres nye rettigheder til borgerne, nye krav til informationen og nye krav til, hvordan digitale løsninger, der behandler personoplysninger i fremtiden, skal designes.

Vi kan ikke love, at der ikke vil være marginalt større omkostninger forbundet med at gennemføre forslagene i forordningen - men det er ingen lunde sikkert. For det første vil en række af de krav, der stilles til digitale løsninger, der behandler personoplysninger, sikre, at der er designet en god sikkerhed ind fra starten. Det er langt billigere end at gøre det efterfølgende, som man typisk gør idag. For det andet vil nogle af de design af løsninger, man vælger, betyde, at konsekvenserne ved et databrud vil blive langt billigere, end de er idag. Samtidig skal en langt mindre mængde data beskyttes efter de højeste sikkerhedsstandarder. For det tredje: Vælger man en forordning med en ens regler i Europa vil man også i langt højere grad kunne lægge personoplysninger i billige cloud løsninger frem for at skulle bruge outsourcing løsninger tilpasset nationale særregler. Dette er baseret på en forventning om, at der ikke laves løsninger designet til lande med godt 5.000.000 menneskers særregler, men at der helt sikkert laves europæiske cloud løsninger til 500.000.000 EU-borgere og deres fælles regler.

Der er enkelte steder i forordningsforslaget, hvor sætningen om at omkostningerne øges uden at give bedre retsstilling, måske er korrekt. Det gælder i forhold til informationsforpligtelsen og dokumentationsforpligtelsen. Det kunne selvfølgelig være rart at få disse krav justeret, som vi også har skrevet i vores høringssvar, men det er i det store billede af mindre betydning. Der er derfor ikke grund til at kaste tre års arbejde med dette forordningsforslag til jorden og starte forfra med en risikobaseret tilgang, som samlenotatet antyder man burde gøre. Europa og Danmark har brug for de nye regler for persondatabeskyttelse, som der lægges op til - vi har ikke brug for undskyldninger og forhalinger.

3. One-stop-shop

One-stop-shop forslaget har været genstand for stor debat i Rådet. Princippet betyder, at hver virksomhed tilknyttes eet nationalt datatilsyn i Europa - der hvor virksomheden har hovedkvarter. En person, der vil klage over virksomheden, skal så klage til det pågældende datatilsyn.

One-stop-shop er en betydelig administrativ forenkling for virksomhederne. I stedet for at skulle konsultere 28 forskellige datatilsyn og høre om, hvordan de ønsker at fortolke det eksisterende direktiv, kan man ifølge forslaget nøjes med eet datatilsyn, som alle spørgsmål rettes til. Der er i næsten alle europæiske kredse enighed om, at dette forslag fra kommissionen - i sammenhæng med valg af en forordning som retligt instrument - vil være en umådelig stor administrativ lettelse for virksomhederne.

Indvendingerne mod tiltaget går på, at andre EU-landes datatilsyn kan komme til træffe afgørelser med retsvirkning for danske borgere, og at dette reducerer den enkelte borgers retssikkerhed. Det er også korrekt, at det i nogen sammenhænge kan være en sådan konsekvens af forslaget. Men forslaget skal ses i sammenhæng med kommissionens forslag om sammenhængsmekanismen (consistency mechanism). Ifølge dette forslag vil principielle afgørelser (og en del afgørelser i året efter forordningens vedtagelse vil være principielle) skulle bringes til afgørelsen i fællesskab mellem datatilsynene. På denne måde sikrer sammenhængsmekanismen altså en fælles europæisk fortolkningspraksis - med øget retssikkerhed for alle europæiske borgere til følge.

Ved at lægge sig op af kommissionens oprindelige forslag opnår man altså i vores optik både betydelige besparelser og en forbedret retssikkerhed. Vi opfordrer derfor til opbakning til kommissionens forslag om one-stop-shop.

Vil man ikke følge denne opfordring, kan man løse problemet relativt simpelt: Man kan i forordningen fastlægge en procedure, hvor en borger i land A, som vil klage over en virksomhed i land B, klager til datatilsynet i land A. Datatilsynet i land A videresender klagen til datatilsynet i land B, der behandler klagen og sender svaret retur til datatilsynet i land A. Datatilsynet i land A gennemlæser klagen og vurderer om de er enige. Vurderingen er let, fordi reglerne jvf. forordningen i alle landene er ens. Hvis datatilsynet i land A er enig i afgørelsen sendes svaret til borgeren. Hvis datatilsynet i land A derimod er uenige, eskalerer de afgørelsen til endelig afgørelse i fællesskab

mellem de europæiske datatilsyn. Afgørelsen har herefter bindende virkning for alle EU-borgere.

4. Andre forhold

Der er en række forhold i kommissionens forslag, som ikke ser ud til at blive genstand for debat i Europaudvalget. Blandt disse kan bl.a. nævnes bødestørrelserne og forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager.

Bødestørrelserne har et urimeligt og uproportionalt omfang i både Kommissionens og Parlamentets forslag. Sidstnævnte har forslået at bøderne kan komme op på 5% af en virksomheds globale omsætning. Der skabes med de skitserede bødestørrelser et incitament for, at de nationale datatilsyn alene går efter at finde fejl hos store globale virksomheder med stor global omsætning. DI og DI ITEK tager kraftigt afstand fra denne tilgang, som dels kan reducere incitamentet til beskyttelsen af data i mindre virksomheder og i de offentlige forvaltninger, og dels kan lukke virksomheder og dermed koste arbejdspladser.

Forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager i Kommissionens forordningsudkast er i bedste fald problematisk. Der tages ikke højde for den danske model, hvor arbejdsmarkedets parter i kollektive aftaler beslutter, hvordan data kan behandles. Ifølge Kommissionens forslag kan arbejdstager ikke samtykke til, at arbejdsgiver må behandle personoplysninger. Hvis dette fastholdes, bliver det umuligt at behandle oplysninger om løn, ferie, sygdom m.v. DI og DI ITEK anbefaler, at forslaget ændres så der tages højde for kollektive overenskomster.

5. Sammenfatning

DI og DI ITEK anbefaler:

- at Danmark støtter at retsaktens bliver en forordning
- at man ikke forhaler forhandlingerne ved at anvende nye tilgange i form af f.eks. risikovurdering til vurdering af forslaget, men istedet erkender, at forslaget er ca. omkostningsneutralt og giver borgerne en bedre beskyttelse af borgernes personoplysninger og retsstilling
- at der gives en generel opbakning til one-stop-mekanismen
- at der i udvalget fastlægges danske holdninger til bødestørrelserne og til forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager.

Vi står naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Henning Mortensen
Chefkonsulent
DI ITEK